

ת"פ 11538/10/19 - מדינת ישראל נגד אופוס שרותי כח אדם בע"מ, ישראל מלמד

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

ת"פ 11538-10-19 מדינת ישראל נ' אופוס שרותי כח אדם בע"מ ואח'
בפני כבוד סגן הנשיא השופט צבי פרנקל

בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד גדעון פנר ויצחק
ששון

המאשימה

נגד

1. אופוס שרותי כח אדם בע"מ
2. ישראל מלמד ע"י ב"כ עו"ד רון יוסף

הנאשמים

הכרעת דין

1. המאשימה הגישה נגד הנאשמים הכתב אישום המייחס להם העסקת עובדת זרה ללא היתר מבלי שהממונה או עובד משרד הפנים התיר את העסקתה וכן מבלי שהסדירו עבודה ביטוח רפואי.

הנאשמת היא חב' כוח אדם שבזמנים הרלוונטיים לכתב האישום עסקה במתן שירותי כוח אדם של עובדיה לשם עבודה אצל זולתה כמשמעותה בחוק העסקת עובדים זרים על ידי קבלני כוח אדם והנאשם שימש כמנהלה של הנאשמת בתקופה הרלוונטית.

2. על פי כתב האישום, ביום 28.3.17 במסגרת ביקורת שערכו מפקחי רשות האוכלוסין וההגירה אותרו בבית אבות "נאות אבי" באשקלון, 11 עובדים זרים אשר עובדת זרה אחת מתוכם הועסקה שלא כדין. על פי כתב האישום הנאשמת קיבלה את העובדת הזרה לעבודה והיא העסיקה את העובדת מיום 16.3.17 ועד 31.3.17 שלא על פי היתר כדין. העובדת לא הייתה אזרחית ישראלית ולא הייתה רשאית לעבוד אצל הנאשמת, היא החזיקה ברישיון לישיבת ביקור מסוג ב1 (עובד זמני) מבלי שהסדירה עבודה ביטוח רפואי. הנאשם הואשם שהפר את חובת הפיקוח המוטלת עליו.

3. הנאשמים ביקשו לזכות אותם מטעמי הגנה מן הצדק. כתב האישום הוגש בעקבות בקשתם להישפט במקום קנסות מנהלים שהוטלו עליהם. לטענתם נפגעה זכותם להליך הוגן בשל מחדלי חקירה של המאשימה. חלק מחומרי החקירה היו בלתי קריאים. לטענתם העובדת הזרה עבדה לכל היותר שבועיים והם לא ידעו שהיא נקלטה בבית האבות אלא רק בסוף חודש מרץ לאחר שהמאשימה בצעה ביקורת מה ורק בחודש אפריל 2017 הודיעה העובדת לנאשמים שהיא נקלטה בבית האבות ובאותו חודש עמוד 1

המציא הנאשם חשבונית לבית האבות בו עבדה העובדת. הנאשמים טענו שהעסיקו באותה עת מעל 350 עובדים כאשר הנאשם ידע לראשונה שהעובדת עבדה ללא רישיון רק בזמן חקירתו במשרדי המאשימה ומהאשרה שלה לא ניתן היה להבין שלא ניתן להעסיק אותה ובכל מקרה הנאשם לא עצם עיניים כי הוא לא ידע על העסקתה של העובדת באמצעות הנאשמים.

הנאשמים טענו שנפלו פגמים בזכותם להליך הגון כיוון שהעובדת הזרה לא נחקרה, היא גורשה מן הארץ ונמנעה מהם הזכות לחקור אותה. לא הוגש כתב אישום נגד בית האבות בו הוצבה העובדת ועל כן מדובר לטענתם באכיפה בררנית. לטענת הנאשמים מדובר בהעסקת העובדת "בדיעבד" ולכן אין מקום להרשיע אותם מאחר שבזמן שהיא עבדה בבית האבות הם לא ידעו שהיא עובדת שם אלא רק בחודש אפריל לאחר שסיימה את עבודתה.

4. בישיבת ההקראה הודו הנאשמים שהנאשמת היא חברת כוח אדם והנאשם הוא המנכ"ל שלה והבעלים שלה והשיבו שהעובדת הועסקה מטעמם "בדיעבד" בבית האבות. הם אישרו שלא היה לה ביטוח רפואי והיא לא החזיקה ברישיון לעבודה בישראל (עמ' 2 שורה 12 לפרוטוקול מיום 7.7.20).

5. בדיון שמיעת הראיות ביום 20.12.20 וביום 28.2.21, שמעתי את עדי המאשימה, הגב' אוטן מנהלת בית האבות "נאות אבי" באשקלון, מר מרדכי שפיצר מנכ"ל רשת בית האבות והמפקחים מטעם המאשימה מר שרון אלעזרא וגב' טל עזרון. מטעם הנאשמים העיד הנאשם בלבד.

6. יסודותיה העובדתיים של עבירת העסקת עובדים זרים ללא היתר ושלא כדין על פי סעיף 2(א)(1)(2) לחוק עובדים זרים, הם:

א. נמצא אדם שהעסקתו טעונה היתר, כלומר, אדם שהוא בבחינת עובד זר.

ב. העדר היתר.

ג. הנאשם הוא שהעסיק את העובד הזר.

ראו ע"פ (ארצי) 14758-12-14 **מדינת ישראל - סיוון ברקוביץ** מפי סגן הנשיאה השופט אילן איטח (פורסם בנבו, 1.1.2017).

7. העסקת העובדים אסורה הן על פי סעיף 2(א)(1) לחוק עובדים זרים והן על פי סעיף 2(א)(2) לחוק עובדים זרים, אשר לאורם העסקת העובדים הזרים טעונה היתר, הן לעובד הזר עצמו לעבוד בישראל והן היתר למעסיק להעסקת העובד הזר. ע"פ (ארצי) 55968-03-17 **מדינת ישראל - רחמיני** מפי סגן הנשיאה השופט אילן איטח (פורסם בנבו 18.3.2018); ע"פ (ארצי) 32219-03-19 **קליין - מדינת ישראל** מפי השופט אילן סופר (פורסם בנבו, 12.01.2020).

8. אשר למחשבה הפלילית, המדובר בעבירה שהיסוד הנפשי הנדרש בה הוא מודעות המתקיים אף במקרה של "עצימת עיניים". ע"פ (ארצי) 32845-07-15 מדינת ישראל - זריונצקי מפי השופטת סיגל דוידוב-מוטולה (פורסם בנבו, 24.6.2018).

9. כאמור, במענה לכתב האישום הודו הנאשמים שלא היה בידם אישור להעסקת העובדת הזרה. נתון זה עולה גם מתעודת עובד הציבור שהגישה המאשימה (נ/7). הנאשמים הודו שהעובדת הועסקה בבית האבות "נאות אבי" באשקלון והוצבה על ידי הנאשמת ככוח עזר אך כאמור טענו שמדובר בהעסקה בדיעבד ורק לאחר שהיא הועסקה הם ידעו שהיא עובדת בבית האבות והודו שהם גבו מבית האבות תשלום עבורה. טענת הנאשמים שבזמן שהעובדת עבדה בבית האבות ולא ידעו היא עובדת שם איננה שוללת את עובדת היותה מועסקת על ידי הנאשמת, כאמור הנאשמת גבתה תשלום מבית האבות עבור הצבתה של העובדת מטעם הנאשמת בבית האבות ושילמה לעובדת שכר עבור עבודתה. דווקא עובדה זו שבזמן העסקתה טענו הנאשמים שהם לא ידעו שהיא עובדת שם מלמדת על עצימת העיניים של הנאשמת בקשר לחובותיהם ביחס לאיסור העסקת עובד זר ללא היתר. הנאשם אישר בעדותו שמשרד הנאשמת הפנה את העובדת לבית האבות ובאותו חודש, מרץ 2013 היא הייתה העובדת היחידה מטעם הנאשמת בבית האבות (עמ' 9 לפרוטוקול). גם מנהלת בית האבות אישרה בעדותה שמדובר בעובדת שסיפקה המאשימה לפי פניה של בית האבות לאור מצוקת כוח האדם (עמ' 5-6 לפרוטוקול). הנאשמת דרשה וקיבלה תמורה עבור העובדת המוזכרת בכתב האישום. הנאשם אישר שהחשבונית מ/10 מתאריך 31.3.2017 היא חשבונית שהוציאה הנאשמת לבית האבות עבור אותה עובדת (עמ' 9 לפרוטוקול שורות 26-28). הנאשם אישר שהנאשמת היא זו ששילמה לעובדת את שכרה על פי הדיווח שקיבלו מבית האבות (עמ' 9 לפרוטוקול שורות 29-30). הנאשמת היא זו שהוציאה לעובדת את תלוש השכר (מ/11) והנאשמת היא שמילאה על שמה והחתימה את העובדת על טופס 101 (מ/11). בהסכם בין הנאשמת לבין רשת בתי האבות "נאות אבי" צוין במפורש כי העובדים שמספקת הנאשמת הם עובדי הנאשמת ואינם העובדים של בית האבות (סעיף 7 להסכם שסומן מ/12). גם הנאשם בעדותו אישר שהנאשמת היא המעסיקה של העובדת ולא בית האבות (עמ' 9 לפרוטוקול שורה 32).

10. מדוח הנוכחות ותלושי השכר עולה שמיום 16.3.17 ועד 31.3.17 העובדת הועסקה על ידי הנאשמת, היא עבדה 114.5 שעות באותו חודש. יש התאמה בין דוח הנוכחות לבין תלוש השכר של חודש מרץ 2017. היסוד הנפשי הנדרש ביחס להעסקת עובד זר שלא כדין הוא מסוג מודעות והיסוד יכול להתקיים גם בעצימת עיניים כאשר הנאשם נמנע מלערוך בירור סביר בעניין זה הוא ימצא כמי שהיה מודע לקיומן של אותן נסיבות. במקרה שלפניי הנאשמת באמצעות הנאשם הייתה מודעת לעובדה שמדובר בעובדת זרה שהעסקתה טעונה היתר, ואין היתר להעסקתה ולכל הפחות הנאשמים לא ערכו את הבירור הנדרש ביחס לחוקיות העסקת העובדת. הנאשם בחקירתו הודה שהיה מודע לחובה לוודא את חוקיות העסקתה אך לא עשה זאת בהסתמך רק על בדיקת הדרכון שלה (מ/6), כך שהיסוד הנפשי מתקיים בנאשמת. משהיסוד הנפשי והיסוד העובדתי מתקיימים אני מרשיע את הנאשמת בעבירה של העסקת עובד זר ללא היתר, לפי סעיף 2(א)(2) לחוק עובדים זרים. אני דוחה את טענת הנאשמים בקשר להגנה מן הצדק ואכיפה בדרנית. העובדת הייתה עובדת של הנאשמת ועל כן לא נפל פגם באי העמדה לדין של בית האבות. לגבי חקירתה של העובדת, כבר נפסק שאין באי חקירתה של העובדת הזר או בגירושו מהארץ כדי

להביא לזיכוי המעסיק.

11. אשר לעבירת אי ביטוח רפואי לעובד זר, בהתאם לסעיף 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים על הנאשמת מוטלת החובה להסדיר לעובדת הזרה ביטוח רפואי מאחר שהיא מעסיקתה. הנאשמים הודו במענה לכתב האישום וכן הנאשם הודה בחקירתו בפני המפקח שהנאשמת לא ביטחה כלל את העובדת הזרה בביטוח רפואי על ידי הנאשמת. גם בנוגע לאי עריכת ביטוח רפואי מתקיים היסוד הנפשי אצל הנאשמת משזו הייתה מודעת לחובתה לעריכת ביטוח רפואי לעובדת הזרה ולא דאגה לעריכתו של הביטוח הרפואי. על כן אני מרשיע את הנאשמת בהעסקת העובדת הזרה ללא ביטוח רפואי, בניגוד להוראות סעיף 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים.

12. אשר לאחריות הנאשם, סעיף 5 לחוק עובדים זרים קובע שנושא משרה חייב לפקח ולעשות ככל שאפשר למניעת העבירות נשוא כתב האישום וכי חזקה שנושא המשרה הפר את חובת הפיקוח אלא אם כן הוכיח שנהג בלא מחשבה פלילית וללא רשלנות ועשה ככל שאפשר למנוע את ביצוע העבירה. כאמור הנאשם הוא הבעלים היחיד והמנהל הפעיל של הנאשמת והוא לא הפריך בצורה כלשהי את החזקה הקבועה בסעיף 5 לחוק עובדים זרים. בהתאם להלכה הפסוקה המנהל הבכיר בתאגיד אינו יכול לעצום את עיניו ולסמוך באופן עיוור על עובדיו. הנאשם לא עמד בנטל המוטל עליו להוכיח שעשה כל הדרוש למניעת ביצוע העבירות ואף מחומר הראיות עלה שהנאשם לא פיקח בנושא קבלת עובדים זרים וביטוחם. גם טענת הנאשמים שהעובדת פעלה לבקש את שכרה שלא שולם רק בחודש אפריל, מה שמלמד לטענתם שלא ידעו שהיא מוצבת בבית האבות, מחזקת את טענת המאשימה על היעדר פיקוח למניעת ביצוע העבירות נשוא כתב האישום.

13. לאור האמור אני מרשיע גם את הנאשם בביצוע עבירות של הפרת חובת הפיקוח המוטלת עליו כנושא משרה לפי סעיף 5 לעובדים זרים, גם ביחס לעובדת הזרה שלא חוק וגם ביחס להעסקתה מבלי שהוסדר עבורה ביטוח רפואי.

14. אני מרשיע את הנאשמים בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום.

15. לבקשת הנאשמים הכרעת הדין תשלח אליהם באמצעות הדואר והפקסימיליה. הנאשמים ימסרו מועדים מוסכמים לטיעונים לעונש לחודש מאי ויוני עד ליום 23.5.21.

16. לעיוני ביום 24.4.21.

ניתנה היום, ח' סיוון תשפ"א, 19 מאי 2021, במעמד הצדדים